

دیردکار و وظائف

کتاب

شیخ قمریقت، امیر اہلسنت، ہانی دعوتِ اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال

محمد الیاس عطار قادری رضوی

دامت برکاتہم العالیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
 دا مضمون د امير اهل سنت د كتاب ”مدني پنج سوره“ نه اخسته شوه دے

ڊير د کاروظائف

دُعائے عطار يا الله پاڪه! څوڪ چې دا رساله ”ڊير د کاروظائف“ اولوي يا ئي واورې هغه د گناهونو او فضولو کارونو نه اوساتي او هغه ته په ذڪر و نعت کښې مشغوله اوسيدلو والا ژبه ورکړې او د هغه بے حسابه بخښنه اوفرمائے۔ **اُمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

د درود شريف فضيلت

فرمانِ مُصْطَفٰى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! د قيامت په ورځ به په خلقو کښې د ټولو نه زيات ما ته نزدې هغه کس وي څوڪ چې په ما د ټولو نه زيات دُرود شريف وايي۔ (ترمذي ج. 2 ص 24. حديث 484)
صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيْب! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّد

د بزرگانو نه منقول 38 مَدَنِي وَظَائِف

❀(1) د ويري خوبونه ليدلو نه خلاصه

”يَا مُتَكَبِّرُ“ 21 ځله، اول آخريو يو ځل درود شريف که د اوده كيدو په وخت كښې اولولئ نو **اِنْ شَاءَ اللهُ** تعالی د ويري خوبونه به نه ويني.

(فيضانِ شَمَّتْ بَابِ آدَابِ طَعَامِ ج 1 ص 242)

❀(2) د ځناور [او خزنده] د چيچلو عمل

دا آيت كريمه د هر ځناور [او خزنده] د چيچلو د پاره اِكسير دے، يوولس ځله ئي لولئ او چيچله ځائے پرې دموئ:

﴿3﴾ ۲۵ ابْرَمُوا أَمْرًا قَاتِلًا مُبْرِمُونَ ﴿۲۵﴾ (پ 25 ابو برف: 79)

﴿3﴾ د ځوني او باډي بواسيرو د پاره

هر قسم (ځوني او باډي) بواسيرو د پاره د دوه رڪعتو لمونځ او كړي، په ورومي رڪعت كښي د د اَلْحَمْدُ شريف نه پس سُورَةُ اَلْمُنَشَّرِحِ او په دوئم كښي د سُورَةُ الْفِيلِ او د سلام كړځولو نه پس د اوبيا ځله اووايي:

اَسْتَغْفِرُ اللهَ رَبِّيَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَّ اَتُوبُ اِلَيْهِ سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ

يو څو ورځي د هُم داسي او كړي اِن شَاءَ اللهُ تعالي بواسير به ئي ختم شي.

﴿4﴾ فالج او لقوه

لقوه او فالج: سُورَةُ الزَّلْزَلِ د اوسپني (STEEL) په لوني اوليكي او بيا ئي اووينځي [اوپه مريض ئي] اوځښي.

دوئم تركيب: سُورَةُ زلزله چې د اوسپني (STEEL) په لوني باندي اوليكله شي او مريض هغې ته اوگوري اِن شَاءَ اللهُ تعالي صحت ياب به شي.

﴿5﴾ د قوت حافظه د پاره

ديني كتاب يا اسلامي سبق لوستلو نه مخكښي دا لاندي دُعا (اول آخر درود شريف) لولئ اِن شَاءَ اللهُ تعالي څه چې لولئ هغه به موياد پاتي كيږي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

ترجمه: اے الله غلځول! په مونږه د علم او حكمت دروازے برسیره [يعني بیره] كړي او په مونږه خپل رحمت رانازل كړي! اے عظمت او بزرگي والا! (مستطرف ج 1 ص 40 دار الفكر بيروت)

﴿6﴾ دماغو تيزولو د پاره

هره ورځ سبق نه محڪبني 41 ځله دا لولئ او بيا سبق شروع ڪوئ:

إِلَهِي أَنْتَ إِلَهٌ عَالِمٌ وَأَنَا عَبْدُكَ جَاهِلٌ أَسْأَلُكَ أَنْ تَرْزُقَنِي عِلْمًا نَافِعًا وَفَهْمًا كَامِلًا وَطَبْعًا زَكِيًّا وَقَلْبًا صَفِيًّا
حَتَّى أَعْبُدَكَ وَلَا تَهْدِكُنِي بِالْجَهَالَةِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

﴿7﴾ بَرَگي او زيرِي د پاره

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ اولولئ او د بَرَگي يا زيرِي مريض پري ڊم ڪري، او اوئي ليڪي او په غاره ڪبني ئي ورته واچوئ. په طعام باندي دواړه وخته دا سُورت په صحيح لوستلو والا باندي اووائے او [طعام] پري ڊم ڪري او [او د زيرِي يا بَرَگي په مريض] ئي اوخوري. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ ڊيره زياته فائده به اوشي.

﴿8﴾ په رزق ڪبني فراخي

”يَا مُسَيَّبُ الْأَسْبَابِ“ بينخه سوه ځله اول آخر يوولس يوولس ځله دُرود شريف د ماسختن د لمانځه نه پس مخ په قبله په اوداسه ڪبني سر تور سر په داسي ڄائے [ڪبني اولولئ] چي د سر او آسمان د مينځه خه خيز پرده نه وي تر دي چي په سر تويي [يعني خوليء] هم نه وي.

﴿9﴾ د روزگار تلاش

د تلاش معاش [يعني روزگار د تلاش] د پاره سُورَةُ الْإِخْلَاصِ د **بِسْمِ اللَّهِ** شريف سره يو زر ځله، اول آخر سل سل ځله درود شريف، د مياشتي په شروع (يعني د ورومبي نه خوارلسمي په دوران) ڪبني لوستل ڊير زيات اثر لري.

﴿10﴾ ڪله به نه محتاجه ڪيري

ڇوڪ چي هره شپه سُورَةُ الْوَاقِعَةِ لولي هغه باندي به ڪله لوڙه نه راخي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ.

(مشكاة البصا بيح ج 1 ص 409، حديث 2181)

حضرتِ خواجہ کلیمُ اللہ صاحب فرمائی چہ د قرض د ادائیگی او د لوږې لرې کولو د پاره دا د ماہنامہ نہ پس لولۍ. (مجتبیٰ زیور ص 597)

﴿11﴾ د غلا نہ به محفوظه اوسی

سُورَةُ التَّوْبَةِ د خپل اسباب [یعنی سامان] کښې کیردې **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ د غلا کیدو نه به په حفاظت کښې اوسی.

﴿12﴾ د وړک شوي خیز د راپیدا کیدو عمل

سُورَةُ يَسٍ د ووه [7] ورځې څلویښت څلویښت ځله اولوي.

﴿13﴾ د مُرادونو پوره کیدو د پاره

په حدیث شریف کښې دي، حُضُورِ نَبِيِّ كَرِيمٍ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائی: ما ته یو داسې آیت معلوم دے چي که خلق په هغې عمل اوکړي نو د هغوئي د حاجتونو د پاره کافي دے. بیا ئې دا آیت کریمه ارشاد کړو. (د ادائے قرض او د روزي روزگار د پاره د دې کثرت فائده مند او مُجَرَّب دے)

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۗ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۗ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۝ (پ 28، الطلاق: 3، 2)

﴿14﴾ هر حاجت او مُراد به پوره شي

زر ځله د ”يَا شَيْخُ عَبْدَ الْقَادِرِ شَيْئًا لِلَّهِ“ اولوي، اول آخر د دُرُودِ شَرِيفِ 10، 10 ځله اولوي او خپل بنسے لاس د پرې دم کړي او [دغه لاس د] مخ نه لاندې کیردې او اوده د شي، هر حاجت او مُراد به ئې پوره کیري. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ

﴿15﴾ د واورو اودرولو د پاره

د اوسپنې د تبخي په تور طرف (یعنی د تبخي په خټ) د دا دُعا په گوته اوليکي او آسمان ته د ئې

نیکاره کیردی **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ اووړې وریدل به بند شي: **يَا حَافِظُ يَا خَافِضُ**

﴿16﴾ د ورك شوي يا تبنتيدلي كس د راوستلو د پاره

﴿الف﴾ د كوم بزرگ د مزار خوا ته او كه دا نه شي كيدے نو د كور په كُوت كښې د كښيني او دا آيت:

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۖ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۗ (پ.30 الطُّعْنَىٰ: 8، 7)

د لس كم يو زر [990] ځله اولوي، بيا د يو ځل پوره **سُورَةُ وَالصُّحُفِ** اولوي او دُعا د اوکړي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ بیرته به راشي.

﴿ب﴾ د ماسختن نه پس د يو څلویښت ځله [هر ځل] **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** سره **وَالصُّحُفِ** [پوره سورت] اولوي او په ولاړه د د کور په دوه گوتونو کښې اذان اوکړي او دوه گوتونو کښې د تکبیر اوواي او د بیرته راتلو دُعا د اوکړي، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ په یوه هفته کښې دننه به بیرته راشي.

﴿17﴾ د زهرو اثر به نه کیري

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ

وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّبِيْعُ الْعَلِيمُ

همیشه د طعام [او هر څيز خورلو] نه مخکښې او د اوبو وغيره څښلو نه مخکښې دا لولۍ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ د زهرو اثر به ختم شي او زهر به هيڅ نقصان نه درکوي. (جَمَلْتِي زِيورص 579)

﴿18﴾ د تبي نه شفا

د چا چې تبه وي هغه د ووه [7] ځله دا دُعا اولوي.

بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ عَذِقِ تُّعَارٍ وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ

(السنن الكبرى 5 ج 5 ص 592 حديث 8324)

که مريض ئي پخپله نه شي لوستلے نو بل خوك لمونځ گزاره کس ډ ئي ووه [7] ځله اولوي او دم ډ ئي کړي يا ډ پرې اوبه دم کړي او هغه ډ پرې اوڅښي **اِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالی تبه به ئي ښه شي. که په يو ځل [عمل کولو] تبه لاره نه شي نو بيا بيا ډ دا عمل اوکړي. (جنتي زيور ص 580)

﴿19﴾ د ظالم او شيطان د شر نه پناه د پاره

مُحَقِّق عَلَي الإِطْلَاق، حضرت علامه شيخ عبد الحق مُحَدِّث دهلوي **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** په خپل يو مکتوب کښي ليکي چې:

سَيِّدُنَا امام جلال الدين سيوطي **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** په ”جمع الجوامع“ کښي د مُحَدِّث ابوالشيخ د کتاب التَّوَابِ او تاريخ ابن عساكر نه نقل کوي چې يوه ورځ ظالم گورنر حجاج بن يوسف ثقفي، حضرت سَيِّدُنَا اَنَس **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ته د مختلفو قسمونو 400 اسونه اوبنودل، او ورته ئي اووئيل چې اے اَنَس! آيا تا خپل صاحب (يعني رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) سره هُم دومره آسونه او دا شان و شوکت ليدلے وو. حضرت سَيِّدُنَا اَنَس **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** او فرمائيل: قَسَمَ پَه خُدَائے ما د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره د دې نه بهتر څيزونه ليدلي دي او ما د حُضُورِ اكرم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه اوريدلي دي چې اسونه درې قسمه دي، يو هغه آس چې جهاد د پاره اوساتلے شي، بيا ئي د هغې د ساتلو ثواب بيان کړو (دا عام طور د حديثونو په کتابونو کښي موجود دي) دويم هغه اس کوم چې د خپلي سَوْرَلِي د پاره ساتلے کيږي، دريم هغه اس چې هغه د نوم او نمائش د پاره ساتلے کيږي د دې په ساتلو به انسان جهنم ته ځي. اے حجاج! ستا اسونه هُم دغسې دي.

حجاج چې دا واوريدل نو سخت غصه شو او اوئې وئيل چې اے اَنَس! که ما ته د دې خبرې لحاظ نه وو چې تا د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خدمت کړے دے او اميرُ الْمُؤْمِنِينَ (عبد

د سحر او ماښام تعریف: د نیمې شپې تیریدو نه واخله د لمر د ورومبې پلوشې پورې سحر دے (په دې ټوله وقفه کښې چې څه اولوستلې شي هغې ته په سحر کښې لوستل وائی) او د ماسپښین روا کیدو نه واخله د لمر پریتو نه مخکښې پورې ماښام وي. (په دې ټوله وقفه کښې چې څه اولوستلې شي هغې ته په ماښام کښې لوستل وائی)

﴿20﴾ د قُوْتِ حَافِظَه [یعني یاد داشت] د پاره

پینځه وخته لمونځونو نه پس په سر باندې ښه لاس ګرځدئ او یوولس ځله **يَا قُوْتُ** لولئ.

(جَنَّتِي زِيور ص 605)

﴿21﴾ د بینائی د حفاظت د پاره

د پینځه وارې لمونځونو نه پس 11 ځله **يَا نُورُ** لولئ او د دواړو لاسونو د ګوتو پاسته

سرونه پرې دموئ او په سترګو ئې راښکارئ. (جَنَّتِي زِيور ص 606)

﴿22﴾ د ژبې نښت

د سحر لمونځ کولو نه پس یوه پاګه شکې په ځله کښې ګرځدئ او دا آیت 21 ځله لولئ:

(ايضاً)

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٢﴾ وَيَسِّرْ لِي اَمْرِي ﴿٢٣﴾ وَاَحْلِلْ عَقْدَةَ مِنِّ لِسَانِي ﴿٢٤﴾ يَفْقَهُوا

قَوْلِي ﴿٢٥﴾

﴿23﴾ د خيټې درد د پاره

دا آیت درې ځله اولولئ او اوبه وغيره پرې دم کړئ او پرې اوئې څښئ يا ئې اوليکئ او

په خيټه ئې ورته او تړئ. (جَنَّتِي زِيور ص 606)

لَا فَيْهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٢٦﴾ (پ 23 الضممت: 47)

﴿24﴾ د توري غتيدل

دا آيت اوليكی او د توري په خائے ئي اوتري: (ايضاً)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

ذٰلِكَ تَخْفِیْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ﴿٢﴾ (پ 2 البقرة: 178)

﴿25﴾ نوم پريوتل

(الف) دا آيت اوليكی او د نوم په خائے ئي اوتري: (جَنَّتِي زِيور ص 606)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

اِنَّ اللّٰهَ يُمِسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُوْلَا وَ لَیْنِ زَالَتَا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖ اِنَّهٗ كَانَ

حَلِيْمًا غَفُوْرًا ﴿٣٠﴾ (پ 22: فاطر: 41)

(ب) شفا حاصلیدو پورې هره ورځ يو ځل په نوم لاس کړدئ او اول آخر يو يو ځل درود شريف سره دا لاندې آيتونه ووه ځله لولئ او پرې دموی ئي. (دا عمل د سځ مدينه مَجْرَب [يعني تجربه کړه شوه] ده)

هُوَ الَّذِيْ اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ مِنْهُ اٰیٰتٌ مُّحْكَمٰتٌ هُنَّ اُمْرٌ اَنْكِتٰبٍ وَّ اٰخَرٌ مُّتَشٰبِهَةٌ فَاَمَّا

الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُوْنَ مَا تَشٰبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَّ ابْتِغَاءَ تَاْوِيلِهٖ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيلَهٗ

اِلَّا اللّٰهُ ۗ وَ الرّٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ يَقُوْلُوْنَ اَمْتَابِهٖ ۗ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُو الْاَلْبَابِ ﴿١٠٠﴾

رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً ۗ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿١٠١﴾ (پ 3 ابن عمران: 807)

﴿26﴾ تبه

(الف) کہ د یخنی نہ بغیر وی نو دا آیت اولیکی او په غاړه ئې کړئ او هم دا اولولئ پرې

دم ئې کړئ. (جنتی زیور ص 606)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾

﴿۱﴾ (پ 117) انبیاء: 69

(ب) که تبه د یخنی سره وی نو دا آیت اولیکی او په غاړه ئې کړئ. (جنتی زیور ص 606)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۲﴾

﴿۲﴾ (پ 12) هود: 41

﴿27﴾ دانے او ننکئ

صفا ستره لوته میده کړئ او دا دُعا درې ځله اولولئ او په هغې توك کړئ او په هغه خاوره لبرې شان اوبه وشیندئ او هغه خاوره د تکلیف په ځائے باندې په ورځ کنبې درې ځلور ځله مبرئ، که غواړئ نو په دانه باندې هغه خاوره کیردئ او د پاسه پرې پتئ او ترئ. (جنتی زیور

ص 607)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۳﴾

﴿۳﴾ (پ 30) طارق: 15

﴿17﴾

﴿28﴾ د لیونی سپی د خورلو علاج

دا پاس لیکلے شوے آیت د ډوډئ یا بسکت په څلویښتو ټکرو اولیکی او یوه یوه ټکړه

هره ورځ په هغه کس خورئ، **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ** تعالیٰ هغه کس به نه لیونے کیري. (جنتی زیور ص 607)

﴿29﴾ شنډه بنځه

خلوینبت دانه لونگ راواخلی او هره دانه د دې آیت په ووه ووه ځله لوستلو دم کړی او په کومه ورځ چې نبڅه د حیض نه پاکه شي او غسل اوکړي د هغه ورځې نه د یو یو لونگ هره شپه د اوده کیدو وخت کښې خوري او د پاسه د پرې اوبه نه څښي او په دې دوران کښې [یعني په دې خلوینبتو ورځو کښې دننه] د د خاوند سره ضرور کوروالی اوکړي. آیت دا دے. (جنتي)

زیور ص 607)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَوْ كَظَلَمْتِ فِي بَحْرٍ لَّيِّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ طَلَمْتَ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا

أَخْرَجَ يَدَا لَمْ يَكْدُ يَرْبَاهَا وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهُ نُورًا فَمَالَهُ مِنْ نُورٍ ﴿١٨﴾ (پ 18، النور: 40)

إِنْ شَاءَ اللّٰهُ تعالی اولاد به ئې اوشي.

﴿30﴾ که په گیده کښې ماشوم کور شي نو...

د سُورَةِ انْشِقَاق د شروع پینځه آیاته د درې ځله اولوي (اول آخر د درې درې ځله درود شریف اولوي) د آیتونو په شروع کښې د هره پیره بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ لولي. لوستلو نه پس د پرې اوبه دم کړي او او د ئې څښي. هره ورځ د داعمل کوي. کله کله د دې آیتونو وظیفه لولي. بل څوک ئې هم ورله دمولى شي. **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ** تعالی ماشوم به ئې [په گیده کښې] سم شي. د پیدائش د درد د پاره هم دا عمل فائده مند دے.

﴿31﴾ هیضه

د خوراک څښاک هر څیز په سُورَةِ الْقَدَر دموئ **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ** تعالی [د هیضه نه] په حفاظت کښې به اوسئ، او څوک چې په دې مرض کښې اخته شي هغه له هم پرې څه څیز دموئ او ورکوی ئې، **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ** تعالی شفایاب به شي. (جنتي زیور ص 609)

﴿32﴾ د آلتو، درد، او د خیتي درد د پاره

د دې آيتِ کریمه [خښت] پرې اوڅښئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٢٣﴾ (پ 23، یس: 77)

﴿33﴾ د اندامونو د درد د پاره

د لمانځه نه پس ووه ځله دا آيتِ کریمه:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

تَوَٰنَزَلْنَا هٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ (پ 28، الحشر: 21)

اولولئ او دواړه لاسونه پرې دم کړئ او د درد په ځائے پورې ئې رانښکاري، درد به ختم شي.
إِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالَى

﴿34﴾ د احتلام نه حفاظت

احتلام نه د بچ کيدو د پاره سُورَةُ النُّوحِ د اوده کيدو وخت کښې يو ځل اولولئ او ځان پرې دم کړئ.

﴿35﴾ سترگي به کله نه خوگيري

مَرَحَبًا بِجَبِيْبِيْ وَقُوْرَةَ عَيْنِيْ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللّٰهِ

حضرت سَيِّدُنَا اِمَامِ حَسَنِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دے، څوك چې د مُؤَدِّن نه ”أَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ“ واورئ او دا اووايئ او خپلې د لاسو غټې گوتې ښكل كړي او سترگو ته ئې اولگوي نو نه به هغه كله رنډيري او نه به كله د هغه سترگي خوگيري. (الْمَقَاصِدُ الْحَسَنَةُ ص 391)

﴿36﴾ پہ کور کنبی د مدنی ماحول جو رولو نسخہ

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٣٦﴾ (پ 19)

(الفرقان: 74)

مفہوم ترجمہ کنڈا ایمان: اے زمونہ ربه مونہر ته را کرې زمونہر د بیبیا نو او زمونہر د اولاد نه د سترکو بخوالے او مونہر د پرہیزگارو امام جو پر کرې.

هر لمانخه نه پس دا دُعا د اول آخر دُرود شریف سره یو ځل لولئ. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ بال مچي به مو د سُننو پابند جو پر شي او په کور کنبې به مو مدنی ماحول قائم شي. (مَسَائِلُ الْقُرْآن ص 290)

﴿37﴾ د شوگر علاج

رَبِّ ادْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ﴿٣٧﴾

(پ 15، ہی اسرائیل: 80)

مفہوم ترجمہ کنڈا ایمان: اے زما ربه ما په ربنتیني شان داخل کره او ما په ربنتیني شان بهر بوځه او ما ته د خپل طرف نه مددگار غلبه را کرې.

دا قرآنی دُعا هره ورځ سحر او ماښام درې درې ځله (اول آخر درې درې ځله درود شریف) لولئ او اوبه پرې دموی او څښی ئې. (د علاج میعاد: د شفا حاصلیدو پورې)

﴿38﴾ د قرضه نه د خلاصیدو وظیفه

اللَّهُمَّ اكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

ترجمه: ”يا الله **حَلَالِكَ** ما ته حلال رزق را کرې، د حرام نه مې اوساتې او په خپل فضل و کرم مې ستا نه سوا د غیرو نه به نیازه [یعني بے پرواه] کرې.“ مراد حاصلیدو پورې هر لمانخه نه پس 11، 11 ځله او سحر ماښام سل سل ځله هره ورځ (اول آخر یو یو ځل درود شریف سره) لولئ.

روایت دے چې یو مکاتب (مکاتب هغه غلام ته وائی چا چې خپل مالک سره د مال ادا کولو په بدله کښې د آزادئ معاهده کړي وي. (مختصر القرآن د 171 ص) د حضرت مُشِکِلُ کُشَاعِیُّ الْمُرْتَضَى شَیْرِ خُدَا كَتَمَهُ اللهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمِ. په دربار کښې عرض اوکړو: زه د خپل کتابت (یعني د آزادئ د قیمت) وِس نه لرم زما مدد اوکړئ.

هغوئې كَتَمَهُ اللهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمِ ورته او فرمائیل: زه تا ته یو خو گلیات زده نه کړم کومې چې رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما ته زده کړي دي، که په تا باندې د جَبَلِ صَیْرِ (صیر د یو غرنوم دے النہایت ج 3 ص 61) هُمره قرض وي نو الله تعالیٰ به ئې ستا له طرفه ادا کړي، ته داسې وایه:

اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكْ وَأَعْنِنِي بِفَضْلِكَ عَنِ سَوَاكْ

(شُكْنُ التِّرْمِذِي ج 5 ص 329 حدیث 3574)

د سُورَةُ الْكَافِرُونَ 3 فضائل

﴿1﴾ حضرت سَيِّدُنَا قَرُوهُ بِنِ نَوْفَلٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت دے چې هغوئې د رسول کریم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خِدْمَتِ کښې حاضر شو او عرض ئې اوکړو: يَا رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! ما ته داسې خیز او بنائے چې زه ئې بسترے ته تللو وخت کښې لولم. نَبِيَّ كَرِيمٍ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَوْلَه، دا د بَشْرِكْ نه بَرَاءَتِ (یعني آزادي) ده. (شُكْنُ التِّرْمِذِي ج 5 ص 257 حدیث 3414)

﴿2﴾ د حضرت سَيِّدُنَا أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت دے چې شهنشاهِ مَدِينَه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یو صحابي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ته او فرمائیل: ”اے فلانکيه! آیا تا واده کړے دے؟“ نو هغه عرض اوکړو: ”يَا رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قسم په خُدائے! نه مې دے کړے، زما سره د واده کولو د پاره هيڅ نشته“ خوږ نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: ”آیا تا ته قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ یاد نه دے؟“ هغه عرض اوکړو: ”ولې نه“ هغوئې صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ارشاد او فرمائیلو: دا د دريمې حصے قُرآن برابر دے“ بيا ئې او فرمائیل: ”آیا تا ته إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ یاد نه دے؟“ هغه عرض اوکړو: ”ولې

نه“ اوڻي فرمائيل: ”دا د څلورمه حصه قرآن برابر دے“ بيا ئي ترينه تپوس اوکړو: ”آيا تا ته **قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ** یاد نه دے؟“ هغه عرض اوکړو: ”ولې نه“ اوڻي فرمائيل: ”دا د څلورمي حصه قرآن برابر دے“ بيا ئي او فرمائيل: ”آيا تا ته **إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ** یاد نه دے؟“ هغه عرض اوکړو: ”ولې نه“ اوڻي فرمائيل: ”دا څلورمه حصه قرآن دے“ بيا ئي او فرمائيل: ”واده اوکړه“ ”واده اوکړه“.

(مشن الرثر ميډي ج 4 ص 409 حديث 2904)

﴿3﴾ د حضرت سيدنا ابن عباس رضي الله تعالى عنهما نه روايت دے چې **حُضُورِ** انور صلى الله تعالى عليه وآله وسلم فرمايلي دي: **إِذَا زُلْزِلَتْ** د نيم قرآن برابر دے او **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** د دريمي حصه قرآن برابر دے او **قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ** د څلورمي حصه قرآن برابر دے. (مشن الرثر ميډي ج 4، ص 409 حديث 2903)

د ”بِسْمِ اللَّهِ“ د ووه حروفو په نسبت

د سُورَةِ الْإِخْلَاصِ 7 فُضَائِل

﴿1﴾ د حضرت سيدنا ابو درداء رضي الله تعالى عنه نه روايت دے چې **حُضُورِ** پاك صاحب لولاك صلى الله تعالى عليه وآله وسلم ارشاد فرمائيل دے: ”په تاسو كښې خوك د شپې دريمه حصه قرآن ولې نه لولي؟ صحابه كرامو عليهم الرضوان عرض اوکړو: خوك دريمه حصه قرآن څنگه لوستلې شي؟ ارشاد ئي او فرمائيلو **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** د دريمي حصه قرآن برابر دے.“ (صحیح مسلم حديث 811، ص 405)

﴿2﴾ د حضرت سيدنا ابو هريره رضي الله تعالى عنه نه روايت دے چې **خَاتَمُ النَّبِيِّينَ**، جناب **رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ** صلى الله تعالى عليه وآله وسلم ارشاد فرمائيل دے: ”راجمع شئ ځكه چې اوس به زه ستاسو په مخكښې دريمه حصه قرآن لولم.“ چنانچه د صحابه كرامو عليهم الرضوان نه چې كوم جمع كيدل هغه جمع شو، بيا نبي كريم صلى الله تعالى عليه وآله وسلم تشریف راوړو او **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** ئي اولوستو او بيرته ئي تشریف يوړلو. مونږه [خپل مينځ كښې] يو بل ته اووئيل: ”شايد چې د آسمان نه څه خبر راغله دے چې د

هغې په وجه حُضُور صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بئريته تشريف يورلو.“ چې ڪله هغوئي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بئريته تشريف راورو نو اوڻي فرمائيل: ما ستاسو په مخڪنبي د دريمه حصه قرآن لوستلو وڻي و و نو واورئ! هُم دا سُورت د دريمي حصه قرآن برابر دے.“ (صحيح مسلم ص 405، حديث 812)

﴿3﴾ حضرت سيّدنا ابو سعيد خُدري رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائي چې ”يو ڪس، يو بل ڪس بيا بيا په قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ لوستلو اوليدو نو د سحر په وخت ڪنبي د رسولِ اڪرم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په دربار ڪنبي حاضر شو او د هغې تذڪره ئي اوڪڙه، هغه صاحب لکهه چې دا ڪم ڪنڙلو نو رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوفرمائيل: ”په هغه ذات مي د قسم وي د چا په دستِ قدرت ڪنبي چې زما ساه ده دا سُورت د دريمي حصه قرآن برابر دے.“ (صحيح البخاري ج 3، ص 406، حديث 5013)

﴿4﴾ د حضرت سيّدنا مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ جُهَيِّي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دے چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ محبوب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيلے: ”خوڪ چې لس خُله قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ اولوي اللهُ جَلَّ جَلَالُهُ به د هغه د پاره په جنت ڪنبي يو محل جوڙوي.“ حضرت سيّدنا عُمَرُ بْنُ خَطَّابٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ عرض اوڪڙو: ”يا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! بيا خو به دا مونڙهه په ڪثرت سره لولو.“ خوڙي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوفرمائيل: ”الله تَعَالَى ڊير زيات عطا ڪولو والا اوڀاڪ دے.“

(مُسْنَدُ إِمَامِ أَحْمَدِ بْنِ حَنْبَلٍ ج 5، ص 308 حديث 15610)

﴿5﴾ د اُمِّ الْمُؤْمِنِينَ حضرت سيّدتنا عائشه صِدِّيقَه رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا نه روايت دے چې حُضُورِ پُرْتُوَر صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يو صاحب د يوه سريه امير جوڙ ڪڙو او وڻي ليرلو هغه به چې خپلو اصحابو ته جمعه ورڪوله نو په هغې ڪنبي به ئي د نورو سُورتونو سره په اخيره ڪنبي قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ لوستلو. د سريه نه بئريته راتلو نه پس خلقو رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته د ڊي تذڪره اوڪڙه نو صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوفرمائيل: ”د هغه نه تپوس اوڪڙي چې هغه وڻي داسي ڪوي؟“ خلقو د هغه نه تپوس اوڪڙو نو هغه اوڻيل چې ”زه دا په هر لمانخه ڪنبي خڪه لولم چې دا د رَحْمَنِ جَلَّ جَلَالُهُ

صِفَتِ دے او زہ د دې لوستل خوبنوم۔“ دا ئې چې واوریدل نو نبی کریم ﷺ او فرمائیل: ”هغه ته خبر ورکړئ چې اللہ تعالیٰ ہم د هغه سره محبت فرمائی۔“

(صحیح البخاری ج 4، ص 531، حدیث 7375)

﴿6﴾ حضرت سیدنا ابو ہریرہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائی چې زہ د خاتم النبیین، رَحْمَةُ الْعَالَمِينَ ﷺ سره چرته روان ووم چې هغوی صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم او واوریدل چې خوک سُورَةُ الْاِخْلَاصِ لَوْلِي نَبِيِّ پاك صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم ارشاد او فرمائیلو: ”واجب شو۔“ ما عرض اوکړو: ”یا رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم څه خیز واجب شو؟“ او ئې فرمائیل: ”جنت۔“ (الموطأ للإمام مالک الحدیث 495 ج 1، ص 198)

﴿7﴾ د حضرت سیدنا انس رضی اللہ تعالیٰ عنہ نه روایت دے چې د مدینے تاجدار صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم ارشاد فرمائیلے دے: ”خوک چې هره ورځ دوه سوه ځله قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ لَوِي د هغه د پنځوسو کالو گناھونه به وران [یعنی معاف] کړے شي مگر دا چې که په هغه قرض وي۔“

(مشن القرآن مبدی ج 4، ص 411 حدیث 2907)

د ”پنج تن“ د پینځه حروفو په نسبت د سُورَةُ الْفَلَقِ او سُورَةُ النَّاسِ 5 فضائل

﴿1﴾ حضرت سیدنا جابر بن عبد الله رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائی چې حضور اکرم نور مجسم صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم ما ته او فرمائیل: ”اے جابر! اولوه۔“ ما عرض اوکړو: ”یا رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم زما مور و پلار په تاسو قربان! څه اولولم؟“ او ئې فرمائیل: ”قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ او قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ“ بیا ما هم دا دواړه (سورتونه) اولوستل نو او ئې فرمائیل: ”دا دواړه لوله ځکه چې ته به د دې په مثل هیڅ کله هم او نه لوستے شے۔“ (الأحسان بترتيب صحيح ابن جبران، الحدیث: 793، ج 2، ص 84)

﴿2﴾ د حضرت سیدنا عقبه بن عامر رضی اللہ تعالیٰ عنہ نه روایت دے چې زه په یو سفر کښې د رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم سره ووم نو هغوی صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم او فرمائیل: ”اے عقبه! آیا زه تا ته

لوستلو والا دوه بهترين سورتونه زده نه کړم؟“ بيا هغوئي حَلِّىَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ ما ته **قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ** او **قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ** زده کړل. (سُنَنِ اَبِي دَاوُد، ج. 2، ص. 103، الحدیث 1462)

﴿3﴾ د حضرت سَيِّدُنَا عُقْبَةُ بْنُ عَامِرٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت دے چې ”زه د رَسُولُ اللّٰهِ حَلِّىَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ سره د جُحْفَه او اَبُو (دوه مقاماتو) په مینخ تیریدلم چې مونږه ډیرې سختې سیلې او تیارے گیر کړو نو رَسُولُ اللّٰهِ حَلِّىَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ د **قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ** او **قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ** په ذریعه پناه غوښتل شروع کړل او ما ته ئې او فرمائیل: ”اے عقبه! د دې دواړو په ذریعه پناه غواړه، یو پناه غوښتونکي [هم] د دې په مثل کوم خیز په وسیله پناه نه ده غوښتي.“

(سُنَنِ اَبِي دَاوُد، ج. 2، ص. 103، حدیث 1463)

﴿4﴾ اَمْرُ الْمُؤْمِنِينَ حضرت سَيِّدُنَا عَائِشَةُ صَدِيقَه رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا نه روایت دے چې کله به رَسُولُ اللّٰهِ حَلِّىَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ د آرام کولو د پاره بسترے ته تشریف راوړو نو دواړه لاسونه به ئې جوړه کړل او **سُوْرَةُ الْاِخْلَاصِ**، **فَلَقِ** او **نَاسِ** به ئې اولوستل او پرې دم به ئې کړل او د بدن مبارک کومې حصے ته به ئې چې لاسونه رسیدل په هغې به ئې لاس راښکلو خود راښکلو شروع به د سر او مخ نه کیدله او د بدن مبارک د مخکښنۍ حصے نه، او هُم دا رنگ به ئې درې ځله دا عمل کولو. (صحيح البخارى ج. 3، ص. 407 حدیث 5017)

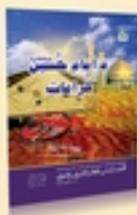
﴿5﴾ د حضرت سَيِّدُنَا عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ حَبِيبٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت دے چې سرورِ دوعالم، شاهِ آدم و بني آدم حَلِّىَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ هغوئي ته او فرمائیل: **قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ** او **مَعُوذَتَيْنِ** (يعني **سُوْرَةُ الْفَلَقِ** او **سُوْرَةُ النَّاسِ**) هره ورځ درې درې ځله سحر او ماښام لوله، دا به ستا د پاره د هر خیز نه کفایت کوي.

(اَلْبَدَلُ السَّنْبُورِ ج. 8، ص. 681)

نیک او لمونځ گزاره جوړیدو د پاره

هر زیارت د ماښام د لمانځه نه پس ستاسو په ځانته کښې کېدونکې د دعوتِ اسلامي د سُنّتو ډکه هفته واره اجتماع کښې د رضائے الٰهي د پاره بنو شیونیتونو سره ټوله شپه تیروي * د سُنّتو د تریبّت د پاره مَدَنِي قَافِلو کښې عائشجانِ رسول سره هره میاشت د درې ورځو سفر او * هره ورځ د "فکرِ مَدینه" په ذریعه د مَدَنِي انعاماتو رساله ډکوي او د هرې مَدَنِي میاشتې په یکم تاریخ ئې د خپل ځانته ډمّه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړئ.

زما مَدَنِي مقصد: "ما ته د خپل خان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي" **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**. د خپلې اصلاح د پاره په "مَدَنِي انعاماتو" عمل او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پار "مَدَنِي قَافِلو" کښې سفر کول دي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**

فیضانِ مدینه محلّه سوداگران زره سبزي منډی، بابُ المدینه (کراچی)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com